

Memòria 2020

Fundació Biblioteca Social

info@fundacionbibliotecasocial.org

SUMARI

Paraules preliminars	3
1. LA FUNDACIÓ BIBLIOTECA SOCIAL	
1.1. Descripció general i objectius	4
1.2. Idees que ens mouen	5
1.3. Patronat	5
2. PREMI "BIBLIOTECA PÚBLICA I COMPROMÍS SOCIAL"	
2.1. Objectius i descripció general del Premi	7
2.2. El jurat del Premi	7
2.3. Sisena edició del Premi (2019)	8
2.4. Setena convocatòria del Premi (2020)	13
2.5. Ressò dels projectes premiats en edicions anteriors	14
3. MAPA DE PROJECTES DE BIBLIOTEQUES PÚBLIQUES PER A LA INCLUSIÓ SOCIAL	15
4. TRANSFERIR, projecte de suport a les biblioteques	16
5. CRECER LEYENDO, audiovisual per una biblioteca inclusiva des de la infància	17
6. COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ	
6.1. Participació en jornades, actes i entrevistes	17
6.2. Web i xarxes	18
7. COL·LABORACIONS INSTITUCIONALS	19
8. ASPECTES ECONÒMICS 2020	
8.1. Patrocini i aportacions	20
9. PLANS PER AL 2021	
9.1. Accions prioritàries	22

Paraules preliminars

L'any 2020 ha estat, sens dubte, un any molt difícil per a tothom, sobretot per als col·lectius més vulnerables. La pandèmia del Coronavirus ha paralytat el país des del mes de març i, quan estem escrivint aquesta Memòria, encara està activa.

Des del 14 de març el país entra en una fase de confinament que dura dos mesos llargs. Posteriorment, s'han hagut de seguir normes estrictes per evitar l'extensió de més contagis. Normes, que han comportat un greu impacte social i econòmic. Han crescut les desigualtats socials, hi ha un important nombre de persones en ERTO, hi ha més persones en atur i les escoles han estat molt temps tancades.

La pandèmia també ha afectat, i molt, la vida de les biblioteques. En molts períodes han hagut de tancar i en d'altres han hagut d'ajustar horaris i serveis. Però també, i és important destacar-ho, hem vist iniciatives per seguir actuant, tot i les limitacions imposades per la pandèmia. Així doncs, nous serveis com "contes per telèfon", "llibres a domicili" o biblioteques convertides en "centres d'informació sobre ajuts de l'administració", s'han posat en marxa.

A la convocatòria del Premi de l'any 2019 només es van rebre 10 projectes. Premiar-ne un va ser complicat, ja que la molts d'ells eren de molta qualitat.

El lliurament del Premi també s'ha vist afectat; si bé normalment es porta a terme a la primavera, aquest any no ha sigut possible pel confinament i l'hem hagut d'ajornar fins al 30 d'octubre. Aquest dia, en un acte molt emotiu, es va lliurar el Premi a la **Biblioteca de Soto del Real** pel seu projecte "Te haré de la vida un cuento". En el mateix acte també es va atorgar l'accessit a la **Biblioteca de Galapagar**, pel projecte "Más allá de los libros, más allá de las fronteras: la Biblioteca Ricardo León y los 17 ODS".

Aquest any volem destacar els dos articles publicats a la revista **ITEM**: un de la Taula del Tercer Sector Social, amb la participació de Lluís Toledano, membre del Patronat amb el títol "Tercer Sector Social i Biblioteca Pública: compartint valors per la igualtat i la inclusió", i l'altre "La biblioteca pública amb la comunitat" d'Adela d'Alòs-Moner i d'Assumpta Bailac, presidenta i vicepresidenta respectivament de la Fundació.

L'adhesió a diferents manifestos i accions socials han completat les nostres actuacions.

L'any 2021 seguirem donant visibilitat a la important tasca d'inclusió social de les biblioteques públiques, tot i els condicionants als quals ens obliga la pandèmia sanitària.

Al mateix temps, ens veiem obligats a replantejar-nos el futur de la Fundació degut a les limitacions per poder portar a terme la convocatòria del Premi -de moment no ha sigut possible convocar la 7a edició- així com gran part de les seves actuacions.

Barcelona, abril 2021
Adela d'Alòs-Moner, Presidenta

1. LA FUNDACIÓ BIBLIOTECA SOCIAL

1.1. Descripció general i objectius

La Fundació Biblioteca Social és una **institució sense ànim de lucre constituïda l'any 2014**.

La seva missió és contribuir a reforçar els col·lectius més vulnerables, per compensar els desequilibris socials existents a Espanya. Ho fem potenciant projectes que duen a terme les biblioteques públiques, dirigits als sectors més vulnerables de la societat: nens i joves, sovint de famílies amb dificultats, amb problemes de comprensió lectora, persones en atur i immigrants, amb risc d'exclusió social, persones grans, que han aportat a aquesta societat i que sovint estan soles, etc.

Perquè creiem que **el creixement d'un país només és possible amb la suma de tots els qui hi viuen i que les desigualtats generen pobresa que afecta el conjunt de la població i no únicament als que directament la pateixen**. Més enllà d'un servei lligat a la cultura, les biblioteques públiques són un eix clau per a la millora de la qualitat de vida, de la cohesió social i, en el seu conjunt, també del creixement econòmic d'un país. Obertes a tothom, i desplegadas per tot el territori tenen un potencial enorme a les quals creiem hem de donar suport.

A la dinàmica de la Fundació hi conflueixen dos elements:

1r. Les **biblioteques públiques** com a institució que actua per a garantir la igualtat d'accés a la informació i al coneixement, i que és un important servei de relació i de cohesió social.

2n. El **compromís social** entès com la voluntat –i les accions encaminades- de contribuir a pal·liar la situació dels sectors més vulnerables de la societat.

Per aquest motiu, el seu Patronat està compost per persones que provenen de l'àmbit de les biblioteques i persones que provenen del tercer sector o àmbit social.

El seu àmbit d'actuació és tot el territori espanyol, des de Catalunya, sense perjudici de poder actuar a altres països quan així es convingui.

La Fundació treballa 100% amb fons privats i no accepta subvencions ni finançament de cap administració pública, ja que es parteix de la base que les biblioteques públiques, que són les que duen a terme els projectes, ja estan finançades per l'administració, que n'és la responsable de donar-los-hi suport i potenciar-les.

Estatuts de la Fundació en línia:

<https://fundacionbibliotecasocial.org/content/uploads/2014/11/ESTATUTSVF.pdf>

Objectius

1. Incentivar i fomentar la realització de projectes que contribueixin a pal·liar els desequilibris socials, i a generar pensament crític.
2. Donar visibilitat als projectes i a les iniciatives que duen a terme les biblioteques públiques en l'àmbit social.
3. Fomentar l'intercanvi de coneixement en aquest sector.

1.2. Idees que ens mouen

A l'apartat "La nostra raó de ser: objectius i valors" de la pàgina web, es troba una selecció de frases i reflexions que il·lustren les inquietuds de la Fundació, les **idees que ens mouen** (<https://fundacionbibliotecasocial.org/que-fem/idees-que-ens-mouen/>)

Aquest apartat es complementa amb una **recopilació d'articles i informes actualitzats** (<https://fundacionbibliotecasocial.org/que-fem/el-rol-social-de-la-biblioteca-publica/>) relacionats amb els temes que tracta la Fundació en un sentit ampli: problemes socials, grups amb risc d'exclusió, accions que fan altres organitzacions, reflexions, etc. Aquest apartat s'alimenta també amb les aportacions de professionals que fan suggeriments en aquest sentit.

1.3. Patronat

El Patronat està integrat per persones que provenen del tercer sector, o àmbit social, i de l'entorn de les biblioteques. Tots ho són a títol individual; en cap cas, en representació de l'organisme o institució on treballen.

Composició del Patronat:

- ◆ Adela d'Alòs-Moner, presidenta
- ◆ Assumpta Bailac Puigdemívol, vicepresidenta
- ◆ Eulàlia Espinàs Riera, secretària
- ◆ Josep M. Rodríguez Rovira, tresorer
- ◆ Eduard Ballester i Muñoz, vocal
- ◆ Montserrat Caminal, vocal
- ◆ Felipe Campos, vocal
- ◆ Carme Fenoll, vocal
- ◆ Hilario Hernández Sánchez, vocal
- ◆ Glòria Pérez-Salmerón, vocal
- ◆ Lluís Toledano, vocal

Podeu consultar qui és qui dels membres del Patronat a:

<https://fundacionbibliotecasocial.org/fundacio/patronat-estatuts/>

Memòria 2020

El Patronat s'ha de reunir, el llarg de l'any 2020, en dues ocasions: la primera trobada va ser presencial a la Biblioteca de Nou Barris; la segona es va haver de fer virtual.

Des d'aquí volem agrair a Biblioteques de Barcelona la seva disponibilitat per deixar-nos el local de reunió.

◆ 20 de febrer de 2020

◆ 29 de setembre de 2020

Reunió virtual a causa de la pandèmia

2. PREMI BIBLIOTECA PÚBLICA I COMPROMÍS SOCIAL

La principal línia de treball de la *Fundació* és la convocatòria d'un premi de reconeixement a projectes socials que estiguin desenvolupant les biblioteques públiques, que rep el nom de Premi *Biblioteca pública i compromís social*.

2.1. Objectius i descripció general del Premi

El Premi pretén impulsar i donar visibilitat a projectes que estan duent a terme les biblioteques públiques, adreçats a les persones i col·lectius que viuen situacions de vulnerabilitat i conflicte social en el seu entorn, i que contribueixen a pal·liar els desequilibris socials.

La convocatòria és d'àmbit estatal i s'hi pot presentar qualsevol biblioteca pública de titularitat pública d'Espanya que estigui duent a terme un projecte en aquest sentit, durant almenys un any abans del moment de presentar-se a la convocatòria del premi.

La selecció s'efectua en dues fases: en una primera, s'escullen els projectes de major rellevància. I, en una segona fase, d'entre els anteriors, se selecciona el projecte guanyador i l'accessit, en cas que es consideri.

2.2. El jurat del Premi

El Jurat està integrat per onze persones. Totes elles són professionals de l'àmbit de les biblioteques i del tercer sector, cap d'ells coincidint amb els membres del Patronat de la Fundació.

Vuit membres del jurat, quatre del sector bibliotecari i quatre del sector social, han fet la primera selecció per a determinar els projectes finalistes. Posteriorment, els altres tres membres del jurat han determinat, d'entre els finalistes, el projecte guanyador i l'accessit.

Montserrat Caminal, membre del patronat, coordina les tasques del jurat i fa d'enllaç amb les biblioteques candidates i el Patronat.

Relació dels membres del jurat del Premi (2020)

Antònia Boix	Montse Milà Estrada
Xavier Campos	Albert Sòria -valoració finalistes-
Elisa Camps Mundó, secretària del jurat - valoració finalistes-	Carlos Susías
José A. Gómez Hernández	Núria Ventura
Rosario López de Prado	Tomás Yerro Villanueva -valoració finalistes-
Arantxa Mendieta Lasarte	

Podeu consultar qui és qui dels membres del Jurat a:

https://fundacionbibliotecasocial.org/content/uploads/2019/09/JURAT_2019.pdf

Aquest any, dos membres del jurat - Montse Milà, treballadora social i Núria Ventura, bibliotecària- que han sigut membres del Jurat des de l'inici, han demanat de ser substituïdes el proper any. Per això, la Fundació ha contactat amb dos professionals, una de l'àmbit social i una de biblioteques, que han acceptat formar part del Jurat en futures edicions: Imma Gómez (ECOM), diplomada en treball social i Maria Teresa Pagès, bibliotecària.

2.3. Sisena edició del Premi (2019)

L'octubre de 2019 es va convocar la sisena edició del premi amb un termini de presentació fins el desembre de 2019, recaient tot el procés de valoració i l'entrega del premi l'any 2020.

Es van presentar **10 projectes**, 11 menys que en l'any anterior. En aquesta edició no se n'ha exclòs cap, ja que tots ells complien amb els requisit de les bases.

Els projectes acceptats provenen de **7 Comunitats autònomes**, una menys que a l'edició anterior.

Catalunya	2
Castella - La Manxa	1
Castella- Lleó	1
Comunitat de Madrid	2
Galícia	1
Navarra	2
Regió de Múrcia	1

Memòria 2020

Classificats per àmbits i col·lectius -els projectes poden dedicar-se a més d'un col·lectiu o àmbit- els projectes presentats en aquesta convocatòria tracten els àmbits següents:

Adolescència i joventut	2
Àmbit penitenciari i reinserció	1
Discapacitat	7
Gent gran	4
Hospitalitzacions	1
Infància	4
Immigració i refugiats	2
Pobresa	1
Salut mental	2

Els grups destinataris dels projectes són similars a l'edició anterior. Destaca el nombre de projectes dirigits a persones amb discapacitat. Segueix sense haver-hi projectes per a àmbits o col·lectius específics com persones en atur, amb problemes de drogodependències o que pateixen violència de gènere, minories ètniques o d'inserció sociolaboral.

Pel que fa als objectius de l' **Agenda 2030** per al Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides, que en aquesta convocatòria també s'havien de determinar, destaquen els projectes destinats a: promoure l'aprenentatge per a tota la vida (objectiu 4); promoure una societat inclusiva (objectiu 16); garantir una vida sana i promoure el benestar (objectiu 3); i reduir les desigualtats (objectiu 10). A banda, cal destacar que el projecte que ha guanyat l'accèssit està vinculat precisament als objectius de l'Agenda.

El projecte guanyador de la 6a edició del Premi ha estat "**Te haré de la vida un cuento**" de la **Biblioteca municipal Pedro de Lorenzo de Soto del Real (Madrid)**.

El projecte s'inicia l'any 2014. En realitat està enfocat a tres col·lectius diferents: 1) "Biblioterapia para mayores", amb una col·lecció de fons bibliogràfics inclusius; 2) "Libros que saltan muros", organitzat conjuntament amb el centre penitenciari Madrid V i 3) "Taller: leer con mi mejor amigo" basat en un programa de lectura assistida amb gossos dirigit a infants amb capacitats diferents i en risc d'exclusió social

En paraules del jurat, "el projecte acredita l'estreta vinculació i el profund compromís de la biblioteca amb el seu entorn més proper, amb atenció als sectors socials més vulnerables. Formant part d'aquest ampli projecte, el denominat *Biblioterapia para mayores*, ferm i consolidat en el temps, se centra en la lectura i altres activitats culturals en residències de gent gran, amb voluntat d'arribar a les llars i es troba en estreta sintonia amb una població dotada de quatre centres d'aquesta classe i un de dia. A destacar que ha estat replicat al Perú. La posada en marxa de dos nous projectes dedicats a altres col·lectius, *Libros que*

Memòria 2020

saltan muros y Leer con mi mejor amigo, posen de manifest la vitalitat i el desig de la biblioteca d'incidir en la millora de la vida social de la comunitat a la qual serveixen”.

El 30 d'octubre se celebra la festa del Premi a Soto del Real en una gran sala amb més de 40 assistents, amb totes les garanties de seguretat i higiene.

En el mateix acte també es lliura l'accèssit a la **Biblioteca Municipal Ricardo León de Galapagar** (Madrid) pel projecte “Más allá de los libros, más allá de las fronteras: la Biblioteca Ricardo León y los 17 ODS”. La Biblioteca de Galapagar ha decidit transferir el premi a una organització que treballi amb les ODS i les biblioteques i que pugui replicar el projecte. A la reunió de la Junta s'acorda que es canalitzi a través de Fesabid, pel seu coneixement i implicació amb les biblioteques i els ODS. La seva presidenta Alicia Sellés, recomana que sigui la Fundació Mussol la beneficiària i és a qui, finalment, abona els 600€ de l'accèssit.

A més dels bibliotecaris de les dues biblioteques – Juan Sobrino, Pablo Parra i Marina Cuervo- van intervenir: Juan Lobato i Almudena Sánchez, alcalde i regidora de cultura de Soto del Real, respectivament. Van participar-hi Alberto Gómez i Rosa María Encuentra, alcalde i regidora de cultura de Galapagar. El lliurament del Premi va ser a càrrec de la Presidenta de la Fundació.

Previ al lliurament del Premi els assistents van poder disfrutar d'una magnífica actuació musical duta a terme pel grup “Ad Libitum”

El premi, a més d'una quantitat en metàl·lic (1.200€), consisteix en la realització d'un vídeo promocional del projecte que es pot visionar a:

<https://fundacionbibliotecasocial.org/video-te-hare-de-la-vida-un-cuento-soto-del-real-6a-ed-premi-biblioteca-publica-i-compromis-social2019/>

Més informació sobre el projecte es troba a: <https://fundacionbibliotecasocial.org/soto-del-real-se-escribe-ya-en-mayusculas-en-la-historia-de-la-lectura/>

Entre diverses notícies aparegudes a la premsa, destaquen:

- *Soto del Real se escribe ya en mayúsculas en la historia de la lectura. La lectura gana la partida.* Article de Juan Cruz publicat a *El País* el 11 de juliol 2020.

Memòria 2020

- *La aventura del saber. La biblioteca de Soto del Real.*
<https://www.rtve.es/alacarta/videos/la-aventura-del-saber/aventura-del-saber-biblioteca-soto-del-real/5690533/>
- *Cuentos por teléfono para combatir la soledad.* <https://secure-embed.rtve.es/drmn/embed/video/5659035>

Sens dubte el tuït fet el dia 28 de desembre per Ursula von der Leyen, presidenta de la Comissió Europea ha contribuït a que el projecte hagi tingut un gran impacte. En pocs dies ha rebut més de 78.000 visualitzacions.

Per últim, s'ha de fer especial esment que la Fundació va rebre una nota en el qual es destacava el compromís de la Biblioteca de Soto del Real amb #BibliotecaResistiré que es va crear a IFEMA per a malalts amb COVID, ja que hi va enviar llibres i un carret per a distribuir-los.

Accèssit i finalistes

El jurat va determinar també donar un accèssit al projecte a la **Biblioteca Municipal Ricardo León de Galapagar** (Madrid) pel projecte "Más allá de los libros, más allá de las fronteras: la Biblioteca Ricardo León y los 17 ODS".

Com indica l'acta del jurat del premi, "és un projecte sòlid i ben estructurat, pretén, a través de la lectura, assolir les competències lingüístiques adequades de joves adolescents,

Memòria 2020

refugiats i immigrants recents o de segona generació. Replicat, en aquest cas, a Brasil i Mèxic. Assenyalar especialment l'encert de divulgar els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'ONU en el marc de l'Agenda 2030, decisió que vincula la biblioteca amb els grans problemes socials, la qual cosa suposa adoptar una mirada estratègica de llarg abast”.

Prèviament el jurat havia seleccionat com a **finalistes** tres altres projectes:

- **Lectures en veu alta per a persones amb discapacitat visual.** Biblioteca Armand Cardona Torrandell. Vilanova i la Geltrú (Barcelona). Col·lectius: Discapacitat. Persones grans <http://www.cobdc.net/document/noticies/biblioteca-armand-cardona-torrandell-vilanova-i-la-geltru-projecte-finalista-de-la-sisena-edicio-del-premi-biblioteca-publica-i-compromis-social/>
- **El placer de la lectura. Un libro como una casa.** Casa de la lectura Biblioteca Municipal de Segovia. Col·lectius: Infància i adolescència en risc d'exclusió social. Discapacitat. <https://segoviaudaz.es/la-casa-de-la-lectura-finalista-del-premio-biblioteca-publica-y-compromiso-social/>
- **Salud mental para todos.** Biblioteca pública de San Javier (Murcia). Col·lectiu: Salut mental

Es pot veure la resolució del Jurat a <https://fundacionbibliotecasocial.org/resolucio-6a-ed-premi-biblioteca-publica-i-compromis-social/>

Els dos projectes guanyadors han tingut un important ressó a les xarxes – Twitter, Facebook, LinkedIn- . Paral·lelament la Fundació ho ha notificat als responsables de les biblioteques de les CCAA, als responsables polítics dels ajuntaments i de la Comunitat de Madrid (a través de cartes impreses), a entitats del tercer sector social i a quatre llistes de distribució.

2.4. Setena convocatòria del Premi (2020)

- ✚ Aquest any, degut a la pandèmia, no s'ha pogut convocar la 7a edició del Premi. Com a alternativa, el Patronat va decidir donar visibilitat a activitats que estan duent a terme, tot i les dificultats, biblioteques que han guanyat en anys anteriors. S'ha contactat amb totes les biblioteques guanyadores d'algun premi o accèssit per conèixer què havien fet i quins resultats havien obtingut. La previsió és poder presentar el resultat en un vídeo a la primavera de 2021, coincidint amb la data en què habitualment es dona a conèixer el Premi. Posteriorment se'n farà un article.
- ✚ Degut a la impossibilitat de poder convocar la 7a edició del Premi, a l'octubre 2020 la Fundació va fer públic un comunicat que reproduïm a continuació:

Aquest any el Patronat de la Fundació ha decidit no convocar el Premi anual “Biblioteca pública i compromís social”.

Memòria 2020

El motiu és que moltes biblioteques públiques han hagut de tancar o reduir les seves activitats i els seus projectes de manera molt dràstica a causa del coronavirus.

*La crisi del coronavirus no ha afectat a tots per igual. Durant aquests mesos la pandèmia ha tingut un major impacte en **els col·lectius més vulnerables** que s'han vist afectats per **tancament d'empreses**, per **l'atur** (un 15,33%) i per **situacions personals o familiars complexes**: persones que no poden aïllar-se i viuen en pisos petits, que no tenen suport social ni econòmic, o que no arriben a final de mes. El percentatge de **menors de 16 anys en risc d'exclusió** ha augmentat fins al 30,1%. Molts nens i nenes, que rebien suport o menjar a l'escola, s'han vist també afectats.*

*A més, hem de tenir presents els problemes de les **persones grans** que estan en residències, aïllades de les seves famílies, o que viuen soles en situacions precàries i les **dones** que pateixen abusos i violències, o els col·lectius de **persones amb discapacitat**, que han patit el tancament de centres o serveis. El confinament també ha fet més visible la **bretxa digital** amb les desigualtats en l'àmbit educatiu.*

Com assenyalàvem a l'inici, aquest any no convoquem el Premi, però sí que estem pensant en desenvolupar alguna iniciativa que ajudi a difondre el treball de biblioteques públiques que han pogut continuar estant presents en temps de pandèmia amb els col·lectius més vulnerables. En les properes setmanes ho anirem concretant.

<https://fundacionbibliotecasocial.org/es/bibliotecas-publicas-colectivos-vulnerables-y-covid19/>

Del comunicat se n'ha fet difusió a través de la pàgina de la Fundació i s'ha difós per mitjà de les xarxes Twitter, Facebook i LinkedIn, així com per les llistes de distribució -Iwetel, Fidel, EDICID i Públicas- i als responsables de biblioteques de les Comunitats Autònomes.

2.5. Ressò dels projectes premiats en edicions anteriors

Un dels aspectes més rellevants del premi és la visibilitat que es dona al projecte i a la biblioteca, els quals una vegada premiats els reclamen en jornades, congressos, trobades, ... en els mitjans de comunicació i amb nous premis.

L'any 2020 ha destacat:

- **Biblioteca del Retiro** (Madrid), guanyadora de la 3a edició, va rebre el **Premi Liber 2020 de foment de la lectura** de biblioteques. <https://madrid365.es/servicios/la-biblioteca-publica-municipal-eugenio-trias-de-madrid-premio-liber-2020-20200922-1502/>
- **Biblioteca de Lliria** (València), que va guanyar la 5a edició del Premi:
  - ha guanyat el Premi Maria Moliner. <https://laveudelliria.com/la-biblioteca-lliria-premiada-concurso-maria-moliner/>
  - la revista "**Mi biblioteca**" núm. 59 publica una entrevista amb Dolores López Asensi, tècnica responsable de la Xarxa de Biblioteques de Lliria (València). <https://fundacionbibliotecasocial.org/content/uploads/2020/06/MiBiblioteca-59.pdf>

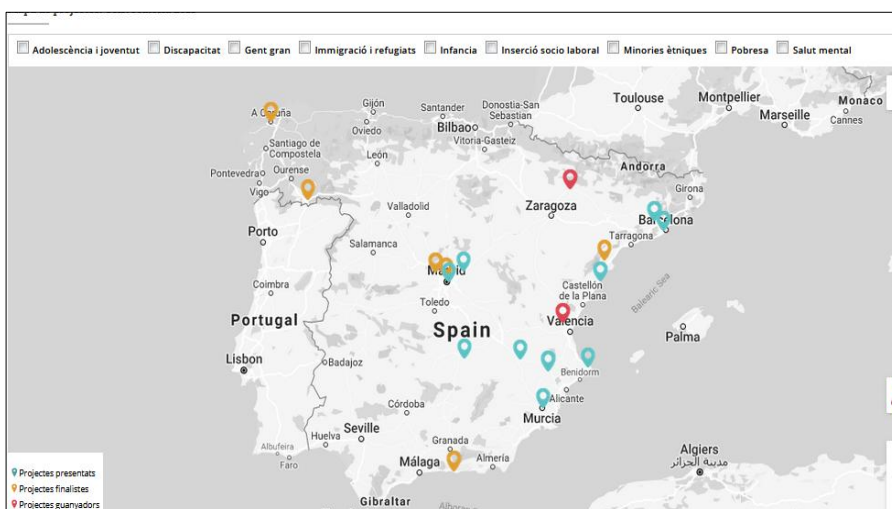
3. MAPA DE PROJECTES DE BIBLIOTEQUES PÚBLIQUES PER A LA INCLUSIÓ SOCIAL

A la tardor de 2015, la Fundació va fer públic el *Mapa de projectes de biblioteques públiques per a la inclusió social* (<http://fundacionbibliotecasocial.org/categorias-map>).

Aquest mapa reuneix els **projectes millor avaluats en cadascuna de les convocatòries del Premi "Biblioteca Pública i compromís social"** els quals, any rere any, s'hi van incorporant.

El mapa identifica els projectes més destacats dels presentats. Els projectes guanyadors i finalistes tenen un enllaç al projecte.

El *Mapa* permet fer una cerca ràpida per col·lectius als que van adreçats els projectes.

Amb el *Mapa* la Fundació ofereix una eina que pretén:

- Contribuir a visualitzar els projectes que duen a terme les biblioteques públiques per a la millora social del seu entorn o comunitat.
- Mostrar al tercer sector les possibilitats d'actuacions conjuntes en el territori.
- Evidenciar a les administracions públiques la necessitat de seguir invertint en les biblioteques públiques.
- Potenciar l'intercanvi de coneixement i aprendre de les "millors pràctiques".

El mapa aporta un valor afegit molt important als projectes que es presenten al Premi, ja que els dona una difusió complementària oferint la seva localització territorial i distribució per àmbits o col·lectius als quals s'adrecen. Permet intercanvi de coneixement.

El *Mapa* va ser un dels 10 projectes seleccionats, dels 36 projectes presentats a Europa, per la *Reading & Writing Foundation* en el marc del programa *Public Libraries 2020* (<http://www.publiclibraries2020.eu/>), rebent el suport econòmic per a la creació i desenvolupament de la plataforma web. A partir del primer any, però, és la Fundació qui l'ha continuat mantenint i finançant.

Durant l'any 2020 s'ha fet una **revisió global del Mapa i s'ha reestructurat el seu contingut** de manera que sigui més amigable i fàcil la consulta.

4. TRANSFERIR, projecte de suport a les biblioteques

L'any 2018 la Fundació va engegar el projecte "Transferir", creant un grup de mentors territorials per donar suport a les biblioteques públiques alhora de fer els seus projectes socials .

Iniciat com a fase pilot, es va conformar un grup d'onze **mentors voluntaris de diferents zones d'Espanya**, coincidents amb les zones de procedència més majoritàries a les diverses edicions del Premi. El grup de mentors es va consolidar al llarg de l'any 2019, només amb un canvi a l'àrea de Galícia.

Aquest any, degut a la situació provocada per la pandèmia, i al no haver-se convocat el Premi, no hi ha hagut una activitat especialment destacada per part dels mentors.

Recordem els mentors del Projecte *Transferir*:

Andalusia	Cristóbal Guerrero
Aragó	Pilar Bes
Astúrias	Carmela González
Castilla-León	Ramona Domínguez
Castilla-La Mancha	Letícia Moya
Catalunya	Jordi Permanyer / Mercè Cussó
Galícia	Carmen Pérez Pais
Madrid	Estela Gonzalo
Múrcia	Pedro Quilez
Navarra	Jesús Arana

Una de les eines amb què compten els mentors, a més de l'acompanyament de dues de les persones del Patronat de la Fundació, és el tutorial web **"Fes el teu projecte"** (<http://tutorial.fundacionbibliotecasocial.org/>), que l'any 2017 es va fer elaborar i difondre des de la Fundació, amb la col·laboració desinteressada d'en David Rosselló.

Es tracta d'una auto guia estructurada en deu àmbits que, a partir de preguntes que un mateix ha de respondre, ajuden a definir cadascun dels aspectes que s'han de preveure en el plantejament d'un projecte. Àmbits que es poden treballar globalment o com unitats independents.

5. CRECER LEYENDO, audiovisual per una biblioteca inclusiva des de la infància

A finals de l'any 2018 es va dur a terme el documental (19 min) "Crecer leyendo: por una biblioteca inclusiva des de la infància" en el marc de col·laboració amb la Fundació Naccari Ravà. El documental posa de relleu com des de la biblioteca pública es pot contribuir a millorar la situació dels infants que, per diferents motius, estan en risc d'exclusió.

Es pot visualitzar a: <https://fundacionbibliotecasocial.org/crecer-leyendo-per-una-biblioteca-inclusiva-des-de-la-infancia/>

El documental es va difondre sobretot al llarg de 2019 i, arran de la menció especial que va rebre als Premis Retines 2019 del Col·legi d'Educadors i Educadores Socials de Catalunya (<https://www.ceesc.cat/2014-11-03-13-05-23/noticias-blog/854-premis-retines-2019>), al gener de 2020 es va presentar a Casa Elizalde:

<https://www.casaelizalde.com/programacio-cultural/cinema-social-amb-el-ceesc/>

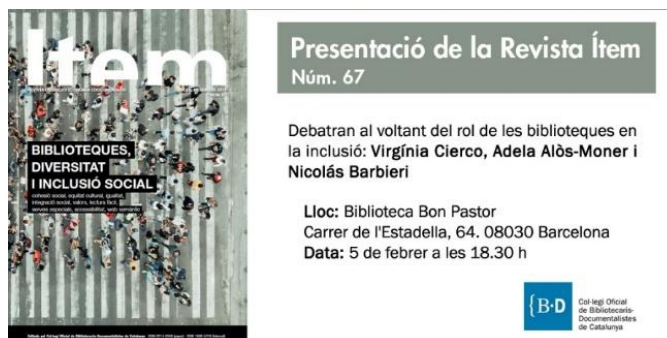
6. COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ

La Fundació ha estat sempre molt present en Jornades, trobades professionals i mitjans de comunicació. Malauradament, com a resultat de la pandèmia, molts dels actes que hi havia programats al 2020, s'han hagut de cancel·lar.

6.1. Actes i entrevistes

Les col·laboracions de la Fundació més destacades de l'any han estat:

Presentació de la revista ITEM a la Biblioteca de Bon Pastor, amb la participació de Virgínia Cierco, la seva directora i Nicolás Barbieri, docent i investigador a la UAB i a l'IGOP. 5 de febrer de 2020

- Glòria Pérez-Salmerón, membre del Patronat, intervé a una entrevista a la ràdio "No es un día cualquiera" (24 d'octubre de 2020), junt amb Maria José Gálvez, *Directora gral. Del libro y fomento de la lectura* y Fernando Juárez, president de ALDEE, associació professional de l'àmbit de la Comunitat Autònoma d'Euskadi. <https://www.rtve.es/alacarta/audios/no-es-un-dia-cualquiera/neudc-241020-tercera-hora-completa-2020-10-24t11-03-316301339/5693054/>

6.2. Web i xarxes

Web

Des de l'inici, la Fundació ha previst reforçar la seva estratègia comunicativa, de forma intensa, en el web, les xarxes socials i les llistes de distribució vinculades amb els professionals de les biblioteques i el tercer sector.

El seu contingut no es restringeix a les accions i novetats de la pròpia Fundació, sinó que es promou tot tipus d'informació que faci referència al binomi "biblioteca-social". D'aquesta manera, el web de la Fundació recull articles, informes, referències,... que altres promouen i/o editen, construint així un lloc de referència sobre la matèria i que alguns blocs professionals ja tenen en compte.

En el transcurs de l'any 2020, ha pujat molt la mitjana d'accessos; si l'any 2019 van ser 34 persones/dia, incloent els caps de setmana que les consultes baixen a la meitat, aquesta any han sigut 91,5 persones/dia. Hi ha moments puntuals en què els accessos creixen exponencialment: per exemple, quan s'han donat a conèixer els projectes finalistes (1.121 accessos) o quan es dona a conèixer el projecte guanyador (557) o quan s'ha fet una campanya de difusió dels projectes premiats a través de les xarxes i de llistes de distribució (534 accessos)

Xarxes

Les xarxes socials s'activen amb la creació de la pròpia Fundació, com a mitjans que reforcen i actualitzen la comunicació de la Fundació a la ciutadania en general.

Twitter es manté actiu amb nous missatges. En el transcurs de l'any 2020 s'han augmentat 600 seguidors arribant a **més de 5000 seguidors** en tancar l'any 2020.

A **Facebook** s'hi recull l'activitat i notícies que genera la Fundació. A finals d'any compta amb **1.596 seguidors**

S'ha obert un compte a **LinkedIn** on es van posant, més esporàdicament, les notícies més significatives. A finals d'any comptem amb 53 seguidors

<https://www.linkedin.com/company/14008733/>

S'observa que les "etiquetes" que més interessin a la comunitat que segueix a la Fundació són: #biblioteca #social i que l'horari de major afluència és entre les 10 i les 14h dels dies laborables.

7. COL·LABORACIONS INSTITUCIONALS

La Fundació sempre ha estat oberta a col·laboracions de tot tipus que afavoreixin la seva activitat i amplii les seves complicitats. Però, un cop més, aquest any això no ha estat possible. Hi havia previst **un curs a l'Ajuntament de Madrid** i la participació en un **congrés que**, invitats per Tellechea Mora del **Grupo-sm.com**, s'havia de fer el mes de juliol a Toledo. Totes dues activitats s'han hagut de cancel·lar.

Destacar que, arran de la col·laboració amb Màster UB, concretament amb l'assignatura **Analítica Digital** i el seu professor Cristòbal Urbano, els alumnes de l'assignatura han realitzat una visió crítica de la pàgina web de la Fundació de gran utilitat.

Tot i les limitacions, hem donat suport a algun manifest impulsat per entitats o per la societat civil

- Manifest per a una informació accessible.
<http://www.lecturafacil.net/news/manifest-per-una-informacio-accessible-mes-de-150/>
- Manifest #RentaMínimaSí <https://www.participacionsocial.org/renta-minima-si>

8. ASPECTES ECONÒMICS 2020

Les aportacions de l'any 2020 han estat d'un total de 8.440€, aportades per la seva Presidenta, entitats col·laboradores, i empreses i "amics/amigues" de la Fundació.

Les despeses han estat de 10.528,79€, principalment destinades al Premi, a la pàgina web i a despeses d'administració (gestoria, advocat, etc.).

L'exercici 2020 s'ha tancat, doncs, amb un resultat negatiu de 2.088,79€.

A continuació es detallen els ingressos i despeses executats l'any 2020

Ingressos		
Aportació presidenta	1.200,00 €	
Aportacions d'empreses	4.000,00 €	
Aportacions de particulars	2.290,00 €	
Romanent 2019	890,00 €	
TOTAL INGRESSOS		8.440,00 €
Despeses		
Premi 2020	3.728,03 €	
guardons i vídeo	3.271,10 €	
acte i desp. administratives	456,93 €	
Reunions de Patronat	313,60 €	
Comunicació i difusió	2.610,17 €	
Despeses d'administració	3.872,00€	
Comissions bancàries	4,99 €	
TOTAL DESPESES		10.528,79€
RESULTAT EXERCICI		-2088,79€

8.1. Patrocinis i aportacions

Memòria 2020

L'any 2016 la Fundació va iniciar una campanya per a obtenir recursos a partir de col·laboracions econòmiques de persones i entitats, campanya que el 2017 va dibuixar-se en tres vies de col·laboració:

1. "Amic/amiga de la Fundació": aportacions periòdiques amb l'opció que cada persona tria la quantitat i la periodicitat en què vol fer les aportacions.
2. "Fer un donatiu": aportacions puntuals, amb una campanya especial en motiu del dia de la biblioteca (24 d'octubre).
3. "Celebració amb compromís social": aportacions procedents de particulars que promouen que el regal habitual d'aquestes celebracions sigui una recapta destinada a la Fundació.

Paral·lelament, els

Aportacions rebudes al llarg de l'any 2020:

- ◆ "Amics i amigues de la Fundació": l'any 2020 comptem amb 7 nous amics/amigues, que fan un total de 35
  - ◆ Editorials Acantilado / Quaderns Crema
  - ◆ Empresa Nubilum, serveis a biblioteques, arxius, museus
  - ◆ Fundació Bancària la Caixa

Es pot veure la relació d'Amics/Amigues a la pàgina web de la Fundació:

<https://fundacionbibliotecasocial.org/col-laboracions/han-collaborat-amb-la-fundacio-biblioteca-social/>

9. PLANS PER AL 2021

Accions prioritàries

A més de donar continuïtat a les línies d'acció ja iniciades, les accions prioritàries que el Patronat de la Fundació ha establert per l'any 2021 són:

- ◆ Donar visibilitat a projectes duts a terme, en temps de pandèmia, per biblioteques públiques que han guanyat el Premi. Per això es durà a terme un audiovisual que s'estima es podrà donar a conèixer al març o abril 2021.
- ◆ Repensar el futur de la Fundació, si no pot seguir convocant el Premi i duent a terme la majoria de les activitats que feia fins ara.